كۇل دە ويلان

شينجياڭ حالق باسپاسى

كۇل دە ويلان

(ٴمۇتالىپ ازىلدەرى)

باسپاعا دايىنداعان: ابىلەز ٴجۇنىس ۇلى

شينجياڭ حالىق باسپاسى

图书在版编目（CIP）数据

木塔力甫笑话选：哈萨克文/阿不列孜.朱努斯搜集整理. —乌鲁木齐：新疆人民出版社，1999.4（2009.5重印）

ISBN 978-7-228-05075-8

Ⅰ.木... Ⅱ.阿... Ⅲ.笑话—作品集—中国—哈萨克语（中国少数民族语言）Ⅳ. I 227.8

中国版本图书馆CIP数据核字（2009）第064192号

责任编辑：苏里坦汗

编　　组：托列根

校　　对：麦克汗

封面设计：夏提克

木塔力甫笑话选（哈萨克文）

阿不列孜　搜集整理

新疆人民出版社出版

（乌鲁木齐市解放南路348号　邮政编码830001）

新疆新华书店发行

新疆生产建设兵团印刷厂印刷

787×1092毫米　32开本　3印张

1999年4月第1版　2009年5月第2次印刷

印数：3101—5100

ISBN 978-7-228-05075-8　定价：8.00元

جاۋاپتى رەداكتور: سولتانقان ساعاتجان ۇلى
رەداكتور: تولەگەن قامزا ۇلى
كوررەكتور: ماكەيقان مامىرقان قىزى
مۇقاباسىن كوركەمدەگەن: شاتتىق اڭسا

كۇل دە ويلان

*

شينجياڭ حالىق باسپاسى باستىردى
(ۇرىمجى قالاسى وڭتۇستىك ازاتتىق كوشەسى 348 - اۋلا)
شينجياڭ شينحۋا كىتاپ دۇكەنىنەن تاراتىلدى
شينجياڭ ٴوندىرىس قۇرىلىس بيڭتۋاننىڭ باسپا زاۋودىندا باسىلدى

فورماتى 1/32 787×1092، 3 باسپا تاباق
1999 - جىل، ٴساۋىر، 1 - باسپاسى
2009 - جىل، مامىر، 3 - باسىلۋى
تيراجى: 5100 — 3101
ISBN 978—7—228—05075—8
باعاسى: 8.00 يۋان

مازمۇنى

سىر تۋيە قالاتىن 1
قىزىق كورىپ 2
كولكىگەن سۋ 2
قۋلاڭ شاش 3
ٴمانساپ 3
قۋدا مىڭ جىلدىق 4
تالعار ٴبي 5
شاشتىڭ اعارعانى 5
توي كەزى 6
كەلىنشەگىڭ قۋتتى بولسىن 7
ەكى ىستەن قورقامىن 7
قىز تاڭداپ 8
ەكەۋ بولسا 9
ونىڭ شىن بولسا 9
ماماڭا كەستىرەمىز 10
ارناۋ 11
ەكى نارسە 11
كومەدياعا اينالىپ 12
بايعازى 12
اساۋ ارمان 13
ەرىك وزىڭدە 13
قالايسىز وسى 14

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

مەنشىك 14
ٴولىپ كورەيىك 15
قىمىز 15
ەكى كۇيشى 16
كەك الىپ جۇرمەسىن 16
ەرسىلەۋ سۇراق 17
سالەمدەسەيىك 18
جولىنان قالادى 18
شەك بەرەيىن دەپ 19
مەن بىلسەم 21
سۇيىقتاۋ جىگىت 21
جەر كەرەك 22
ٴۇش اقىن 23
ناۋرىزدا 23
كوتەرەگە بەرۋ 24
قوشامەت دەگەن نە؟ 25
ون بەس جىلدىق 25
اسىعىس وين 26
سوعان قاراعاندا 27
ەكى بيەنىڭ اقشاسىن 27
جۇرەگىم جىلاعاندا 28
قىپ - قىزىل 29
جۇلعان تىرنادای 29
تانىمايدى 30
ون التىسى بار 30
مولايتۋدىڭ امالى 31

شىرت ۇيقىدا 31
بوكسەسىنەن تانيدى 32
قاپ - قاراسىن 33
«كوك ايۋ» دە 33
جادىڭدا ساقتا 34
ٴبىر وقۋلىق 34
ٴيت جەپ كەتىپتى 35
ەكى ادام بەيىم تۇرسا 35
قايىن جۇرتى 36
مادەنيەت جايماسى 36
ۇيگە بارىڭدار 37
سەندەر دە اتىڭدار 37
وياتشى، سۇرايىق 38
سوزدەن قالادى 38
ناعىز بالۋان 39
شەشەسى تراكتور 40
دۇنيە دەسە 40
ۇزاققا بارمايدى 41
اكەسىن كورىپ 41
قىزدان تۋىپپىز 42
وتىز مىڭ سوم 42
ٴتورت ٴتۇرلى 43
توقسانعا كەلىپ 43
قۋسىپ جاتىرما 44
ٴتىسىن شۇقىپ 44
جىلت ەتىپ 44

تولعاعى اشتى 45

كوڭىلىن الا بىلسەڭ 45

تالاپتى بالا 46

قوبىز تارتىپ 47

تۋيەنىڭ وكپەسىمەن 47

تۋندە تاستاپ 48

جالىندىرعانىمەن 48

ينالىمىڭ باياۋلاپ 48

عۋمىر ناما 49

ەتتى سۋيەگىمەن 50

القىنىپ ٴجۋر 50

ٴتۋن ىشىندە 51

ٴوزىڭ سيساڭدا 52

سەنىڭ شالىعىڭ 52

ۋماسىنان بىلەسىڭ 53

ٴبىر جۋمىرتقا قانشا؟ 54

ەشتەڭە ەتپەيدى 55

اقىلى قىسقا 56

قايداعى سۋبە 56

مال ەمەس 57

تەڭ ٴىشىپ، تەڭ ٴول 58

ىستىك جاساتىپ 58

قولاۋ مىنگەن 59

قاتتى اعاش 59

جۋرەگى تۋا شىبار 60

اقشا ستىرلاپ 61

شايعا باتا جۇرمەيدى 61
اۋىر جۇك 62
ٴبىر تەرلەتسەڭ 63
قۇدايدىڭ بەرگەنى 64
تۇنشىعىپ ٴولۋ 65
وراقشى قىز 65
بارىنەن ۇلكەن 66
سەبەبى 66
تۇلعان جەرى 67
كىنالاي بەرمە 68
ماحابباتتىڭ وعى ٴتيىپ 68
ەكى ات 69
حيميالىق تىڭايتقىش 69
وتىرىس كوپ 69
دوڭگەلەك داۋلەتتى 70
كيىز اقىن 70
تازا وي 71
الەمدى تۇتاس 71
دەمالىپ الىپ 72
جاقسى بولدى 73
تىعىپ تۇر 74
جىلىم — سىناپ 74
جىلاما، كەلىن، جىلاما 75
اپەكەسىنە تارتقان 75
ۇلكەن ايەل 76
تراكتوردى دا 76

قۋداي وڭداسىن 77

2 ـ ۋن دۋكەنى 77

اقشا بەرەدى 78

ەكى كوگەرگەن 78

كونە دوستىق 78

ەركەك تاقيا 79

اق شاش 79

باتا 80

نەگە شىقپايدى 80

باعاق 81

ە، نەگە؟ 81

ەستەلىك 82

شاتاق شىعارادى 82

ەرسىندىك، ەزۋلىك 83

پەشكا 83

ەكىدەن ٴۋش رەت 84

انا سايدىڭ ادامدارىمىز 84

ايكەل 85

اجىم بىلىجىرايدى 85

نە بار، نە جوق 86

ماقتاي بەر 86

ٴوز كۋناسىن 87

سىر تۇيە قالايىن

— تۇك پايداسى جوق ەكەن از ىشكەنىمنىڭ،
ٴبىر ىشكەندە ون تونىنا اراق ٴىشتىم.
ونىڭ ٴبارىن ساتىپ ٴىشتىم،
تۇرالماي قالعاندا جاتىپ ٴىشتىم.
باسىم مەڭ - زەڭ بولعاندا،
باستىقىسى بولار دەپ،
بەس تونىنا قاتىق ٴىشتىم، — دەپتى ٴبىر ىشكىش

باياعىدا ولەڭدەتىپ. قاراساڭىز، قازىر مىناۋ قالاڭدا، زات باعاسى قىمبات زاماندا، ەس - تۇسىنەن ايرىلىپ جۇرگەن الكاكولدەر قانشاما؟! ال، ٴمۇتا اعا، ٴسىز اشتى - تۇشتىنى تاتۋدى قويىپ كەتتى دەيدى، سول راس پا؟ — دەپ سۇرايدى ٴبىر جاس دارىگەر ازىلدەپ.

سوندا مۇكەڭ:

— راس، راس، ۋيىمدە ارنەدەن كوپ سىر تۇيە قالاتىن، اراقتى كورسە بۇرتيا قالاتىن ايەلىم تۇرعاندا تاتپاق تۇر ماق، قاراۋعا شاما جوق، — دەگەن ەكەن.

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

قىزىق كورىپ

ٴبىر كۇنى مىسىق ەرتەمەن ساۋىسقاننىڭ كەڭسەسىنە بارسا، بىرەۋمەن تەلەفوندا قاتتىراق داۋىس كوتەرىپ اشۋلانا سويلەسىپ جاتادى. سويلەسۋ بىتكەن سوڭ مىسىق:

— ساۋىسقان، قالاي؟ ە، نە جەتپەي قالدى ايعايلاسىپ، — دەيدى.

— ٴوزى كىنالى، ۋندەمەگەنگە تۇبەمە شىعىپ الىپ قوقاڭ ـ قوقاڭ ەتەدى، — دەپ ساۋىسقان ەنتىگە جاۋاپ ايتسا كەرەك. سوندا مىسىق:

— ارينە، تۇبەڭ ايناداي بولعان سوڭ جاستار قىزىق كورىپ سىرعاناق ويناعىسى كەلەدى دە، — دەپ باسۋ ايتقان ەكەن.

كولكەگەن سۋ

ٴبىر جازۋشى مىسىققا جاڭا جازىلعان كومەدياسىن وقىپ بەرىپتى. شىعارما مىسىققا اشتى تەردەن ارىلماعان جابىداي بولىپ ۇنامايدى، ناشار ەكەنىن بۇكپەسىز دالەلدەپ بەرەدى. جازۋشى ۇنجىرعاسى ٴتۇسىپ كومەدياسىن جانىپ تۇرعان پەشكە سالا سالادى. سىرتىن قالىڭ قاعازبەن قاپتاپ تۇپتەلگەن نەشە ٴجۇز بەتتىك قاعاز وڭايلىقپەن جانا قويمايدى. ونىسىنا دا ٴىشى ۋداي اشىپ، قيماي تۇرعان ول مىسىققا:

— ياپىراۋ، ونقا جانباۋىنا قاراعاندا، وسى شىعارمام تەگىن ەمەس ـ اۋ، تەگى؟ ! — دەيدى. سوندا مۇكەڭ:

— جازۋشى دوسىم ـ اۋ، كومەديالىڭ ٴبىر قاسىق مايى جوق، كولكىگەن سۋ بولسا، ونقا قايتىپ جانباق! — دەگەن ەكەن.

قۇلاق شاش

1980 ـ جىلداردىڭ سوڭىن الا جوعارى مەكتەپتى ٴبىتىرىپ، ەندى ـ ەندى بىرەر ولەڭى باسپا بەتىن كورگەن ٴبىر جاس اقىن مۇكەڭنەن:

— ٴمۇتا اعا، قۇلاق شاش دەگەن نە؟ — دەپ سۇراپتى. سوندا مۇكەڭ قارا ٴسوزدى جەتە تۇسىنبەگەن اقىندىقتى ۇستاتىپ جۇرگەن جاس جىگىتكە ازىلدەپ:

— قۇلاق شاش دەپ اتەش جۇمىرتقاسىنىڭ سارىسى مەن سىرماق بوياۋى ارالاستىرىلعان تۇزدى سۋعا شاشتى جۋىپ، ونان سوڭ وعان سالەركا مايىن ارالاستىرا جاعىپ، ازىراق ونقا ۇستاپ توكپەن كەپتىرگەن ٴسۇمبىل شاشتى ايتادى، — دەگەن ەكەن.

ٴماناساپ

مۇكەڭ بىردە وبىلىستىق ۇكىمەت اشقان زور جيىنعا قاتىناسادى. ٴۇزىلىس كەزىندە، الشىسىنان باسا الماي، ەپتىلىكپەن ەتەك ـ جەڭىن جيا الماي ٴماناسابىنان الىنعان

ٴبىر مەكەمەنىڭ باستىعىن كورەدى. لاۋازىمىنىڭ باياندىراق بولماعانىنا وكىنىپ تۇرعانداي ىراي بايقاتقانىن سەزگەن مۇكەڭ كورمەگەنسىپ تەرىس قاراپ وتە بەرەدى. سوندا الگى باستىق:

ٴيا، مۇكە، قاراعىڭ كەلمەي قاپتى عوي، بەرى كەل، — دەپ جانىنا شاقىرىپ الىپتى. اماندىقتان سوڭ مۇكەڭ:

— ٴيا، دوس، ومىرىمدە «ٴمانساپ» دەگەن باسىما كەلىپ قونباعان جانمىن، ە، جاكە، ينالىپ - ينالىپ مەنىڭ جولىما ٴتۇسىپ حان بولماي، قارا بولعانىڭ دا ٴجون بوپتى. «اڭساعانىن تاپپاعان، بۇيىرعانىن جەيدى» دەگەن وسى. وعان جاسي بەرمە، — دەپتى.

قۇدا مىڭ جىلدىق

مۇكەڭ ۇزاقتان بەرى نۇكەڭمەن قۇدا - جەگجات بولىپ، جايلاۋعا بارعاندا جامباسىنا قوس قاباتتاپ كورپە سالدىرىپ جۇمساقتاتىپ، باسىنا اق مامىقتان جاستىق قويدىرىپ كۇتىلىپ جۇرەدى ەكەن. بىردە نۇكەڭ قالاعا كەلىپ، مۇتەكەڭە كوشەدە كەزىگىپ:

— ٴمۇتالىپ - اۋ، قۇدا - قۇدا دەگەندە كەرمەدەن كەتكەن كەز اتتاي كومبەگە كەلىپ ٴبىر - اق توقتايسىڭ، ال، ٴبىز قالاعا كەلگەندە قاراڭدى كورسەتپەي كەتەتىنىڭ نە؟ قۇدا دەگەندى ٴجيى - ٴجيى قوناققا شاقىرىپ تۇرماۋشى ما ەدى. كوپتەن بەرى حابار بولماي كەتتى عوي، قايدا جۇرەسىڭ؟ — دەيدى. سوندا مۇڭەڭ كۇلمەي تۇرىپ:

— نۇكە - اۋ، «قۇدا مىڭ جىلدىق» دەگەن ەمەس پە،

ۋمىتتىلك با؟ قىسقا ۋاقىت ەمەس، بۋيىرسا ٴدام تاتا جاتاسىز
عوي ٴالى تالاي، — دەگەن ەكەن.

تالعار ٴبي

ٴبىر كۋنى ٴبىر قوناعاسىندا ۋزەڭگىلەس وتكەن شيكىل
سارى، اقىن جىگىت قىزا سويلەپ، مۋكەڭە قىر كورسەتسە
كەرەك.
— سەن مەنىمەن تىكتەسە بەرمە، ماڭايىمدى ٴورلى -
قىرلى جاعالاعانىڭدى قوي، بىلەسىڭ بە، مەن تورەدەن
تاراعان تالعار ٴبيدىڭ سەگىزىنشى ۇرپاعىمىن! — دەپتى.
قاشان دا جوپەلدەمەدەگى ۋشقىرلىعىن تانىتقان مۋكەڭ
تاڭعالعان بەينەدە وعان باجىرايا قاراپ، ودان اسپانعا تىگىلە
ەكى قولىن جايىپتى دا:
— و، سادااعاڭ كەتەيىن تورەدەن تارالعان تالعار ٴبي،
«تەرەڭنەن قوزعاپ، جۇرەكتەن تولعاپ، بۋىندى، بويدى
بوساتقان، كورگىشتىڭ كوڭىلىن، بىلگىشتىڭ ٴومىرىن
جاڭعىرتىپ، جايىپ جاسارتقان» جالىندى، نۇرلى، كۇشتى
تىلىڭنەن اينالايىن - اي! مىنا كوپشىلىك تە كۋا عوي،
ارتىڭداعى ۇرپاعىڭ قالاي ازعىنداپ بارا جاتىر؟ ! — دەپتى،
قالجىڭعا سۋيەپ.

شاشتىڭ اعارعانى

مۋكەڭ بىردە تۇعان ەلىمەن بەت كورىسىپ، جاي -

كۆيلەرىن ٴبىلىپ كەلمەكشى بولىپ اۋىلىنا بارادى. اۋىل ادامدارى ٴبىرى جىعا تانىپ، ٴبىرى شىرامىتىپ كوپتەن كورمەگەن مۇكەڭمەن سالەمدەسىپ، جاتادى، وسى قاتاردا اۋىلدىڭ ەگدەلەۋ كەلگەن ٴبىر ادامى سالەمدەسكەن سوڭ:
— اۋ، وسى سەن ابدىراحماننىڭ بالاسى ەمەسپىسىڭ، سىرت تۇلعاڭ كەلىپ تۇر، — دەيدى.
— بولساق بولارمىز، — دەپ ٴمۇتالىپ سىپايى عانا جاۋاپ قاتادى. ال، اقساقال بولسا ونىمەن قويماي:
— بالا كەزىڭدە كومىردەي قارا شاشىڭ كوزىڭدى جاۋىپ، ەرتەدەن كەشكە دەيىن اسىر سالىپ ويناۋشى ەدىڭ، ەندى مىنە، سەنىڭ شاشىڭدا اق كىرىپتى، — دەيدى. سوندا مۇكەڭ تۇرىپ:
— اقساقال، شاشتىڭ اعارعانى — گۇلدەگەنى، تۇسكەنى — پىسكەنى بولادى، — دەگەن ەكەن.

توي كەزى

بىردە ساۋكەڭ كەلىن ٴتۇسىرۋ تويىن جاسايدى. تويدا قوناقتار بارعان سايىن كوبەيىپ، سوڭىندا وتىرارعا جەر قالمايدى. سويتسە مۇكەڭ، «ال، قانە، جومارتتىعىڭدى ٴبىر كورەيىن» دەگەندەي، شاقىرتۋ قاعازىن ەكى ەسە مولايتىپ تارقاتىپ ۋلگىرىپتى. بۇل ىسكە تاڭعالارىن دا، ويلانارىن دا بىلمەي تۇرعان ساۋكەڭ:
— بۇل ادام نە دەگەن كوپ بولىپ كەتتى، بايقاسام اتى تىركەلمەگەندەر دە جۇرمە، قالاي؟ — دەيدى. سوندا مۇكەڭ ەش نارسە سەزبەگەنسىپ، اياعىن نىق باسىپ ارلى - بەرلى

ٴجۇرىپ:

— ساۋكە، وقاسى جوق، «قوناق بىرەۋ بولعاندا، جانۇزاقپەن ەكەۋ» دەگەن وسى، — دەگەن ەكەن.

كەلىنشەگىڭ قۇتتى بولسىن

بىردە مۇكەڭ اۋىلعا بارسا، وتكەندە زىر جۇگىرىپ، نەگە بۇيىرساڭ سونى ىستەپ جۇرەتىن كەكىلدىلەر ەندى ەڭگەزەردەي جىگىت بولىپ، شىرەنە - شىرەنە سويلەيتىن، تىڭ تۇرمادا كوتەرە - كوتەرە ىشەتىن بولىپ الىپتى. وسى قالىڭ توپتىڭ جانىنان مۇكەڭ وتە بەرگەندە، ىشىنەن بىرەۋى تاني كەتىپ:

— ٴمۇتا اعا، اسسالاۋماعالايكۇم، جاعدايىڭىز جاقسى، بىلتىر ۇيلەندىم، تويعا كەلمەدىڭىز عوي، — دەپ، اراقتىڭ ٴيىسى بۇرقىراپ، داۋىسى شىرقىراپ سويلەپ مۇكەڭنىڭ الدىن توسا كولدەنەڭدەي بەرسە كەرەك. سوندا مۇكەڭ:

— ە، ٴىنىم، كەلىنشەگىڭ قۇتتى بولسىن! ٴبىراق، بۇگىنگىدەي قىزىپ العاندا، كەلىنگە جاقىنداي كورمە، «ماستان ماس بالا، تەمەكىشىدەن اش بالا» تۋادى دەگەن تاعىلىم بار. وسىنى ەسكەر، — دەپتى.

ەكى ىستەن قورقامىن

«مادەنيەت توڭكەرىسى» كەزىندە بىرنەشە ادامدى «قاراجىپ» دەپ قاتار ٴتىزىپ قويىپ تەكسەرتىپ جاتىپتى.

此为试读, 需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com